

RED AMSTERDAM NOORD

Intro:

Red Amsterdam Noord

Wij zijn betrokken bewoners, oud en nieuw, van dit groene, warme en eigenwijze stadsdeel. We zien een groeiende tweedeling en aantasting van de leefbaarheid veroorzaakt door de enorme verdichting en grote verwaarlozing. We zorgen ervoor dat de stem van de Noorderling gehoord wordt op plekken van beleid en macht.

Red Amsterdam Noord wil:

- Een inhaalslag op de verwaarlozing van woningen, buurten, groen en natuurlijk de mensen zelf
- Een stop op de verdringing van bewoners en ondernemers die er al waren
- Het bijsturen van de verdichting: 60.000 woningen erbij in 30 jaar, dat gaat niet vanzelf goed

Gedeelde ambitie?

RAN is begin 2021 ontstaan, toen het vertrouwen in overheid en woningbouw bij 18 bewonersgroepen in heel Noord tot nul was gedaald. De zogenaamde participatie liep volledig vast. De uitnodiging van de burgemeester om een aanzet te geven tot een Plan voor Noord, de eerste versie van dit boekje, dat wij haar en het college in februari 2022 aanboden, was een eerste stap naar herstel van dat vertrouwen. De machtsverhouding blijft natuurlijk scheef. Nog steeds wordt er te weinig informatie gedeeld. Maar de gezamenlijke ambitie krijgt vorm. In het coalitieakkoord van mei 2022 wordt Aanpak Noord aangekondigd: 'De komende 25 jaar werken we door een langjarige aanpak aan verbetering van de kwaliteit van het bestaan van de inwoners.' Daarvoor gaat het nieuwe gemeentelijk Team Aanpak Noord (TAN) samenwerken met Red Amsterdam Noord.

Dit is de tweede, herziene editie van Red Amsterdam Noord, oktober 2022

Verwaarlozing

Noord heeft vergelijkbare achterstanden met Zuidoost en Nieuw West. Dat werd vaak onvoldoende erkend; maar nu de buitenwereld Noord zo hot vindt komt de schaduwkant ook aan het licht. En dus komen er gemeentelijke inhaalprogramma's. Nu nog voldoende budget en menskracht om ze waar te maken.

Verdringing

De gemeente zet in op vermenging. Van woonsoorten en dus van bewoners. Wij zien de consequenties. Migratie de stad uit, geen doorstroom voor jongeren naar een eigen woning, ondernemers die bezwijken onder de lasten. De vermenging leidt tot verdringing. Vandaar dat ons plan begint met de eis: stop de verkoop van sociale huurwoningen.

Verdichting

De extreme verdichting van de bouwplannen gaat onvermijdelijk ten koste van de kwaliteiten van Noord, als er niet tegelijk evenredig wordt geïnvesteerd in bestaande bewoners, huizen, voorzieningen en groen. Verdichting is misschien onvermijdelijk: er willen meer mensen in Noord wonen dan er nu in passen. Maar: hoe, waar, wanneer precies? Op dit punt is het formuleren van een gedeelde ambitie met de gemeente het moeilijkst.

Red Amsterdam Noord komt in actie

We hebben dit jaar al veel bereikt:

- De Punt: 356 sociale woningen worden eindelijk opgeknapt.
- Het grootschalige evenemententerrein in het Noorderpark is van de baan
- Er komt geen fietspad door het Vliegenbos (voorlopig)
- Het grofvuil in Noord wordt weer wekelijks opgehaald
- Ons participatieprotocol is grotendeels overgenomen in het gemeentelijk beleidskader participatie
- De Bowling blijft staan en wordt een activiteitencentrum met, voor en door de buurt

- Noordkust krijgt geen vergunning
- De gemeentelijke Aanpak Noord (voor de komende 25 jaar) is opgenomen in het nieuwe coalitie-akkoord, mede dankzij de campagne van Red Amsterdam Noord

En dat is nog maar het begin.

We hebben een korte lijn met het stadhuis. Elke twee weken bespreken we dringende, concrete kwesties (zoals de uitgestelde renovatie in de Van der Pekbuurt, het terugdraaien van de huurverhoging in de Kleine Die, het behoud van de Verbroederij, de start van de FixBrigade Noord – en nog veel meer.) We hameren op het stoppen met de verkoop van sociale huurwoningen, het oplossen van de energie-armoede en het kappen met de bomenkap. Dat doen we in vergaderingen achter de schermen, maar ook in zichtbare acties op straat. En altijd samen met andere actiegroepen en bewonersinitiatieven.

Daarnaast is het hoog tijd voor een serie principiële gesprekken – besloten of publiek – met burgemeester, wethouders, ambtenaren en betrokken organisaties over verdichting, bevolkingsprognoses, duurzaamheid, de segregatie in het onderwijs en het verdwijnen van de stadsnatuur.

In dit boekje: de 12 grote thema's voor Noord

Verdichting. Participatie. Wonen. Stadsnatuur. Zorg en welzijn. Mobiliteit en infrastructuur. Openbare ruimte. Jongeren. Onderwijs. Duurzaamheid. Bedrijven en werk. Kunst en Cultuur.

Daarover moet het de komende jaren gaan in Noord. Op alle fronten moet het beter. En nooit apart, maar altijd in samenhang met elkaar.

De 22 kernleden van Red Amsterdam Noord geven in dit boekje een korte stand van zaken over deze onderwerpen. Plus onze vragen, eisen en voorstellen. Ons Plan voor Noord is altijd in de maak. Dit is de tweede versie. Ook deze gaat weer naar het college, raad en stadsdeel. Bovendien is het gratis beschikbaar op www.redamsterdamnoord.nl

De komende tijd betrekken we er steeds meer Noorderlingen bij, zodat we de plannen kunnen uitbreiden met data, plattegronden en persoonlijke beelden & verhalen.

RED AMSTERDAM NOORD

Onderwerp 0: Verdichting

Wat er komt, wat er is en wat moet blijven

Iedereen moet de vrijheid hebben om in Amsterdam te komen wonen. Maar dat mag niet ten koste gaan van de mensen die er al zijn. Voor veel Noorderlingen wordt de huur te hoog en nieuwbouw onbetaalbaar. Ze zitten vast in slecht onderhouden woningen of kiezen tegen hun zin voor iets buiten de stad. Voor wie bouwen we dan al die nieuwe woningen? En wie zorgt er voor de mensen, huizen en buurten die er al waren?

De komende jaren wil de gemeente 60.000 nieuwe woningen erbij in Noord. Een stad in een stad. Dat heet extreme verdichting. En de bestaande buurten? Die raken ingeklemd tussen nieuwe, drukke wegen en hoge nieuwbouw. De plannen maken alles vooral makkelijk voor nieuw Noord. Maar er is geen geld en aandacht voor de buurten die eraan liggen. Daar is – tenzij een groep actieve buurtbewoners er hard en onbetaald voor knokt - geen onderhoud, geen goede publieke ruimte en geen perspectief op werk, hulp of een nieuwe woning. Daar krijgen mensen het gevoel er niet bij te horen. En: er ontstaat geen gezonde stad omdat er te weinig plek overblijft voor groen.

Dus:

- Er wordt in Noord veel nieuw gebouwd. Maar het onderhoud van de bestaande buurten met veel sociale huur blijft achter. Het is tijd voor een inhaalslag.
- Geen nieuwe verdichting voordat:
  - de lopende verdichting is aangepast op de woningvraag vanuit Noord
  - er evenredig wordt geïnvesteerd in zorg en onderhoud voor bestaande buurten, vooral de 7 zogenaamde 'ontwikkelbuurten'
  - er is gegarandeerd dat de groennorm binnen het plangebied niet met sjoemelgroen wordt opgelost
- Bouw de tuindorpen, die beschermd stadsgezicht zijn, niet dicht. Bouw er niet omheen als ze dat uitzicht kost en verkeersdrukke oplevert. Maak vaart met het onderhoud van woningen, pleinen, groen, straten en stoepen, zodat ze weer 100 jaar mee kunnen.
- Als er omheen gebouwd wordt, maak ruimte voor buurtfuncties: wonen, bedrijven en voorzieningen.

- Geen sloop/nieuwbouw in de Van der Pekbuurt, de Kleine Die, de Oranjewerf en de Molenwijk.
- Het Hamerkwartier is niet leeg: geef de bedrijven/ondernemers die daar willen blijven een betaalbare terugkeergarantie.
- Bescherm en compenseer Vogelbuurt en Vogeldorp (beschermd stadsgezicht) voor overlast van de toenemende bouw- en verkeersdrukte rond de Meeuwenlaan en de Johan van Hasseltzone.
- Elzenhagen, Banne, Tuindorp Oostzaan...
- Gemeente: de principenota's voor de ontwikkelbuurten staan vol treurige statistieken en mooie plannen om daar wat aan te doen, maar: zit er ook geld achter? Wij willen die begrotingen zien, de logica daarvan bespreken en zien hoe alle ambities gedekt gaan worden – of blijven die mooie plannen mooie plannen?
- Stel een regelmatig, verplicht overleg in tussen bewoners, gemeente en corporaties. Om te zorgen voor de inhaalslag in de bestaande buurten van Noord. Met alle onderliggende documenten voor iedereen op tafel. Tot nu toe houden de corporaties dat af. Waar zijn ze bang voor? De wooncrisis is toch ook hun verantwoordelijkheid?
- Een grote Noord bijeenkomst om de bevolkingsprognoses van de gemeente kritisch te bekijken. Wie zijn de verwachte nieuwkomers en waarom komen ze hier? Hoe vinden zij hun weg op de woningmarkt? Waarom vertrekken er zoveel Amsterdammers en waar gaan ze naartoe? Wie worden er weggedrukt? Waarom zijn veel van de betaalbare nieuwe woningen studio's met tijdelijke contracten? Waar blijven de permanente woningen voor groepen die al zo lang zoeken naar middenhuur of sociale huur? Waar blijft het broodnodige groen voor zoveel bewoners?

RED AMSTERDAM NOORD

Onderwerp 1: Participatie

Echt meepraten, echt meebeslissen – en echt zelf doen

Als de gemeente bewoners uitnodigt om te komen luisteren naar nieuwe plannen voor de buurt, dan heet dat participatie. In Noord hebben we daar slechte ervaringen mee. Vaak zijn de plannen al voorgekookt. Er is nooit tijd genoeg om echt te luisteren. Wat er gebeurt met de wensen van bewoners blijft meestal vaag. Er komen altijd te weinig mensen opdagen, en de mensen die er wel zijn lijken teveel op elkaar. Bovendien gebruikt de gemeente vaak de salami-tactiek: het gaat nooit over heel Noord (of Amsterdam), maar altijd alleen over 1 stukje. Zodat niemand echt het overzicht heeft.

De echte experts zijn natuurlijk de Noorderlingen zelf. En die verdienen het dus om serieus genomen te worden. Serieuzer dan tot nu toe. Daarom maakten wij vorig jaar een Participatie Protocol. En dat is nu bijna helemaal overgenomen in het nieuwe beleidskader van de gemeente. Plus een echte handleiding erbij, voor bestuurders en ambtenaren die het nog moeten leren.

In het kort: Haal ons, Noorderlingen, er meteen bij als er nieuwe plannen worden gemaakt. Geef ons dezelfde informatie en rechten als de ambtenaren en bestuurders. En als dat niet kan, maak dan duidelijk waarom niet. Hou de hele tijd in de gaten dat het plan (en de uitvoering!) goed moet zijn voor de lokale mensen, ondernemers, kinderen, planten en dieren. Zodat Noorderlingen ook het totaalplaatje kunnen blijven zien. Geef zo snel mogelijk de verantwoordelijkheid en het budget door aan de sociale initiatieven die de buurt het beste kennen, inclusief de informele organisaties die al lange tijd actief zijn.

Noord heeft er zoveel!

Dit laatste gebeurt nog lang niet altijd. Vandaar dat we ambtenaren scholing aanbieden. Zodat ze de buurt, de mensen, de ondernemers en de geschiedenis leren kennen. En echt leren luisteren (plus samenvatten wat er echt gezegd is) voordat ze oordeel of advies geven.

Er gaat de komende jaren heel veel veranderen in Noord. Daarom is participatie nu belangrijker dan ooit. Echte participatie: echt meepraten, echt meebeslissen, echt zelf doen. Anders gaan de nieuwbouw en de import van mensen/bedrijven die niet weten hoe het hier werkt er alleen maar voor zorgen dat de problemen nog groter worden: nog meer tweedeling, eenzaamheid, armoede, werkloosheid en steen in plaats van groen. Echte participatie werkt alleen als je de sociale kracht van Noord en onze ontmoetingsplekken overeind houdt en de ruimte geeft.

Dus:

- Elke bestuurder en ambtenaar heeft ons participatieprotocol op zak en houdt zich eraan.
- De ambtenaren die de participatie rond de nieuwe Aanpak Wonen organiseren krijgen van ons coaching terwijl ze aan het werk zijn.
- Met het team Aanpak Noord ontwikkelen we voor het eerst een Bewoners Effect Rapportage (BER).
- We doen mee aan de eerste proeftuin buurtplatformrecht.
- Geef in elke buurt een bewonersorganisatie het recht en het geld om de publieke en de sociale ruimte te verbeteren.
- Versterk de bewonersorganisaties en buurtinitiatieven die zorgen dat Noord sociaal blijft; zorg dat ze goed en gratis gehuisvest worden; leg ze geen vage en valse criteria op (zelfbeheer, representatie etc); laat hen het werk doen, gelijkwaardig aan de gebiedsmakelaars* en buurtteams, en ondersteun ze waar nodig, zeker op de plekken waar zorgmijdende buurtbewoners wel naartoe durven; beloon ze daarvoor op een manier die ze merken in hun portemonnee.
- Geef voorrang aan bewonersbedrijven (tuin, thuiszorg, klussen, maaltijden etc). Gemeente, woningbouw en huiseigenaars maken dat mogelijk met geld en materiaal.
- Maak ontmoetingsplekken in de openbare ruimte. Voor kinderen, ouderen, jongeren en mensen met een beperking. Beschouw die plekken als een kans, niet als een mogelijk (veiligheids- of vandalisme-) probleem.
- De gemeente informeert in meer talen, dus ook in Engels, Arabisch, Turks etc.
- Publiceer de aangevraagde en verleende vergunningen ook in de huis-aan-huis kranten. Niet iedereen weet digitaal de weg.
- Alle nieuwkomers in Noord krijgen een inburgeringscursus over geschiedenis, omgangsvormen, voorzieningen, ondernemers en cultuur.
- Red Amsterdam Noord gaat een sociale kaart van Noord maken. Zodat iedereen weet wat er gebeurt, wat er aangeboden wordt en waar je elkaar kan vinden.

* 'makelaar' is ongepast in een tijd dat sociale huurwoningen worden verkocht; 'gebied' klinkt abstract; buurten zijn geen handelswaar; maak er dus 'buurtcoördinator' van.

RED AMSTERDAM NOORD

Onderwerp 2: Wonen

Iedereen in Noord verdient een goede, geïsoleerde en betaalbare woning

De komende 20 jaar wil de gemeente in Noord net zoveel woningen bijbouwen als er nu in Leiden staan. Een stad in een stad. Dat heet extreme verdichting. Als dat echt moet, dan enkel op een manier die rekening houdt met de huizen, buurten, mensen en groene ruimte die er al zijn. Die Noord tot Noord maken.

Op dit moment is het verschil tussen huurhuizen en koophuizen al groot. Net als die tussen de bestaande wijken en de nieuwbouw. Woon je in een bestaande sociale huurwoning, dan heb je vaak last van tocht, schimmel, gammele deuren, ramen, douches en keukens. Van slecht onderhoud en slechte isolatie. De verhuurder isoleert niet, de huurder moet ervoor betalen. Met de huidige energieprijzen betekent dat voor veel huurders: de kachel uit, een winter in de kou. Bewoners van nieuwbouwwoningen hebben daar geen last van. Gemeente, woningbouwcorporaties en projectontwikkelaars investeren wel in nieuw, niet in oud. Verbetering van buurten krijg je niet door het aantrekken van kapitaalcrachtige bewoners en/of investeerders. De markt heeft geen geweten. Geen wonder dat Noorderlingen die er al jaren wonen het gevoel hebben dat er voor hen geen plaats meer is. En dat ze hun vertrouwen verliezen in de overheid en iedereen die ervoor werkt. Terwijl ze zelf vaak worden gezien als lastig, emotioneel en argwanend. Alleen omdat ze opkomen voor hun basisrecht: goed en betaalbaar wonen in het stadsdeel waar ze van houden.

Verbetering komt door het onderhouden van het stadsdeel, het betrekken van haar bewoners en het welkom houden van alle bewoners van Noord.

Dus:

- Stop de sloop, verkoop en liberalisatie van sociale huurwoningen.
- Komen ze toch in de verkoop, dan neemt de gemeente ze over om ze sociaal te verhuren.
- Huurkorting voor alle woningen met energielabel vanaf C.
- Betere representatie van alle soorten huurders bij het overleg over nieuwe prestatieafspraken.
- Betere toegang tot woningnet en webservices voor (toekomstige) huurders

die minder digitaal vaardig of laaggeletterd zijn.

- Kritische toets van huidige huurdersondersteuning en verbetering waar nodig.
- Bindende prestatieafspraken over aantallen sociale huurwoningen, onderhoud, renovatie, verduurzaming, nieuwbouw, beschikbaarheid van woningen en rechten van alle huurders. Die worden per corporatie en per stadsdeel vastgelegd.
- Beter bescherming en terugkeergarantie voor bewoners die met sloop/nieuwbouw of groot onderhoud te maken krijgen. Bescherm hun rechten en vergoed ze voor overlast en herinrichtingskosten. Zet een gespecialiseerde taskforce in ter ondersteuning van huurders.
- Verplichting voor corporaties om een vastgesteld percentage van de huurinkomsten te investeren in bestaande woningen, inclusief regelmatig groot en klein onderhoud.
- Invoering van een regelmatige keuring voor woningen, een soort APK, uitgevoerd door een onafhankelijke partij. Voorkomen is beter dan genezen.
- Herziening van de kwaliteitseisen van de huurcommissie.
- Bindende en controleerbare afspraken met private en publieke partijen over het aandeel sociale huurwoningen en middenhuurwoningen (in aantallen woningen en vierkante meters) in de nieuwbouw.
- 25% van nieuwbouw wordt standaard voor buurtbewoners gereserveerd. Garandeer daarvoor betaalbare prijs en grootte.
- Geen tijdelijke huurcontracten, ook niet voor jongeren, alleen vaste.
- Permanente opvang voor asielzoekers en ongedocumenteerden. Een vast percentage sociale huurwoningen voor statushouders.
- Gelijke subsidies voor het renoveren van bestaande bouw en voor het realiseren van nieuwbouw.
- Juridische hulp aan slachtoffers van huisjesmelkers. Bestraf de eigenaars, niet de bewoners.
- Boete voor leegstand. Er is geen geldige reden voor leegstand.

RED AMSTERDAM NOORD

Onderwerp 3: Stadsnatuur

Wat is een gezonde stad? Een stad met schone lucht, die tegen hitte en regen kan. En wat is stadsnatuur? Natuur op loopafstand, natuur waar je doorheen kan lopen. (En nee, dan tellen groene gevels of groengeverfde plastic sportvelden niet mee.) De stad heeft natuur nodig, als wij gezond willen blijven.

Noord is het groenste stadsdeel. Nog wel. Maar als er straks 60.000 woningen bijkomen? Dan moet er des te meer groen bij. Anders bezwijkt Noord onder de hitte, kan het water nergens naartoe en sterven planten en dieren af. Dus moeten we niet denken dat groen dure grond bezet houdt, die je mooi vol kan bouwen. Het is juist andersom: groen is onbetaalbaar.

De gemeente heeft een groennorm: hoeveel m² groen we nodig hebben in onze buurt om er gezond te kunnen leven. Maar die norm wordt in nieuwbouwwijken zoals Buiksloterham en NDSM lang niet gehaald. Er wordt mee gesjoemeld. (Want nee, groene daken tellen ook niet mee.) Het idee om de sportnorm en de groennorm bij elkaar op te tellen, om aan ze allebei te voldoen, betekent nog minder stadsnatuur. Intussen worden er overal in Noord veel bomen gekapt. Maar lang niet zoveel teruggeplant. En dat allemaal middenin de klimaatcrisis.

Ook de scheggen lopen gevaar: de landschapsparken met water en ongestoorde natuur, de groene longen van de stad. Groen waar geen verkeer doorheen mag en waar je niet op mag bouwen. En toch gebeurt het. Fietspaden, busbanen, evenementen, horeca. Zodat we er nog even van kunnen genieten voordat het allemaal kapot is. Terwijl we meer stadsnatuur nodig hebben zien we het voor onze ogen verdwijnen. Het geliefde groen van Noord wordt gesloopt. En voor je het weet is het voor altijd weg. Wil je dat herstellen, dan ben je duurder uit dan wanneer je het gewoon met rust had gelaten.

Dus:

- Hanteer de groennorm bij elke nieuwbouw streng en binnen dat gebied. En de sportnorm ook. (Maar tel ze niet bij elkaar op.) Haal je hem niet, pas dan de nieuwbouw/verdichting aan. Niet de norm. Niet sjoemelen.
- Bescherm en versterk de groene verbindingen van Noord tot robuuste, groene, ecologische, ononderbroken scheggen. Veranker ze in beleid. Geef ze een beschermde status. Van het IJ tot Waterland. Dat betekent: erken en bescherm de Schellingwouderscheg, de Kadoelerscheg en de Noord-hollandsch Kanaalscheg in hun verbindingen met de Waterlandse Scheg.

- Zorg daarmee voor 'groene verbindingen' waarvan de ecologische waarde hoog is. Groene verbindingen als een aaneenschakeling van parken, bossen, riigtes. Daar niets bouwen of aanleggen: geen evenementen, buswegen, fietspaden, rijbanen of verlichting.
- Maak een ecologische kaart voor heel Noord als onderlegger voor alle ontwikkelingen. Dat maakt de knelpunten zichtbaar. Zet daarbij in op versterking van de stadsnatuur. Haal alle ecologische barricades voor planten en dieren weg binnen de scheggen.
- We stellen, samen met de gemeente, een stadsnatuurcoördinator aan. Zodat de energie, kennis en netwerken van al die groene bewonersgroepen in Noord sneller en effectiever kunnen worden ingezet.
- Het spreekt vanzelf dat RAN (en al die groene groepen en de nieuwe stadsnatuurcoördinator) inzage willen en invloed op nieuw te ontwikkelen plannen, waar we nog verschil kunnen maken.
- Verbeter het bomenbeleid. Herzie de visie op bomenkap en dunning. Met het kappen van bomen gaat er veel meer verloren dan je met herplant kan compenseren. Maak en controleer het overzicht van kap en herplant. Geen onnodige, ontransparante bomenkap onder de noemer van 'herinrichting', 'onderhoud' of 'reguliere aanvraag'. Hou de bomenhuishouding op orde. Zorg voor daadwerkelijke herplant: 1 boom kappen betekent 1 boom herplanten. Niet 2 op 5, zoals nu. (En nee, struiken tellen niet mee.)
- Geen fietspad door het Vliegenbos. Garandeer dat voor de komende 50 jaar. En dus ook niet opnieuw beginnen met de zogenaamde participatie.
- Nederland is het meest lichtverslaafde land van Europa. Zet zo min mogelijk lantaarns in het groen.
- Versterk de parken in Noord en breid ze uit. Herplant bomen in Vliegenbos en Noorderpark. Kap met kappen. Laat de onderbegroeiing staan. Leg geen fietspaden aan door Vliegenbos, Rietland en Noorderpark. Haal de sportnorm niet uit de parken. Zorg voor ecologische ruimte.
- Het evenemententerrein in het Noorderpark is, mede dankzij ons protest, teruggeschaald naar max 2000 bezoekers. Mooi. We maken ons nog wel zorgen over eventuele nieuwe horeca in het Noorderpark. Daar wordt slecht over gecommuniceerd. Wij zeggen: laat het park gewoon park.
- En leg nieuwe parken aan. Die hebben we nodig temidden van alle nieuwbouw. Meer woningen betekent ook meer groen: in een leefbare stad gaan die hand in hand. Maak van het Sixhaven/Tolhuisgebied de Voortuin van Noord, als cadeau voor alle Amsterdammers bij het 750-jarig bestaan.

RED AMSTERDAM NOORD

Onderwerp 4: Zorg en welzijn

Noord heeft niet de gezondste bevolking van de stad. Goedkoop eten, weinig bewegen, schulden, spanningen, huiselijk geweld, leerachterstanden, onzekerheid over de toekomst – het hakt erin. Armoede en slechte gezondheid gaan hand in hand. Daar kwam corona nog bovenop. En nu de energiecrisis, de inflatie en de stijgende huurprijzen. De sfeer in huis is soms te snijden. Het is niet makkelijk het hoofd koel te houden. Ouderen vereenzamen, huismoeders zijn niet veilig, jongeren onzeker. De constante aanblik van de rijkdom aan de overkant van de straat helpt ook niet. Nieuwbouwpaniek: een vorm van stress die steeds vaker voorkomt in Noord. Steeds meer mensen isoleren zichzelf omdat ze zich niet meer herkennen in de mensen om hen heen. Ze hebben geen geld om op het terras een vegaburger te eten, een nieuwe jurk bij de kledingzaak te kopen of naar de film te gaan.

De zorg werkt gelukkig door, onder barre omstandigheden. Maar die is er natuurlijk vooral voor directe medische klachten. De onzichtbare en onmeetbare klachten achter de voordeur blijven vaak buiten beeld bij de reguliere zorg en hulpverlening. Die reageren niet altijd adequaat: lange wachtlijsten en andere bureaucratie staan in de weg. Dichtbij en gevoelig voor andere culturen zijn ze vaak niet. En de Buurtteams, die vanaf april 2021 algemeen maatschappelijke hulp aan mensen zouden moeten geven, zijn nog steeds niet op volle sterkte. Wat de stad een verbetering noemt – mensen die voorheen voor verschillende organisaties werkten nu bij elkaar zetten in een Buurtteam – is natuurlijk weer een bezuiniging. Efficiënter werken, heet dat. Het komt erop neer dat minder mensen meer moeten doen.

Daarom zijn mensen vaak afhankelijk van kleine, persoonlijke hulp in de buurt. Een bos bloemen op je verjaardag kan niet wat een chirurg of psychiater kan, maar het helpt wel. Alleen al het beseft dat je er niet alleen voor staat. Noord is goed in dat soort burenonderhoud. Mensen zijn het gewend: als niemand anders het doet, houden ze elkaar wel overeind. Daaruit ontstaan ook kleinschalige, stevige, onafhankelijke initiatieven die precies weten wat er speelt en wat iemand nodig heeft. Dat netwerk, dat zorgweefsel, verdient het om overeind te blijven temidden van de grotere zorginstellingen.

Goed voorbeeld: Flora4Life, helemaal zelf bedacht en opgezet door mensen uit Floradorp die handig zijn, tijd maken en weten welke burens wel een steuntje kunnen gebruiken. Alles wat de woningbouw niet doet, dat doen ze dan maar zelf. Tuintjes opknappen, het pad weer vrijmaken voor de scootmobiel, schilderwerk binnen en buiten, boodschappen en hele maaltijden bezorgen. Of neem de 6 (!) plekken in Noord waar voedsel dat zou worden weggegooid nu kan worden opgehaald door mensen die het goed kunnen gebruiken.

Of: de samenwerking tussen vijf informele voedselinitiatieven die voedseloverschotten doorgeven aan mensen die het goed kunnen gebruiken en als collectief een

voedseloverslagpunt gaan opzetten. Adopteer een Peer (Plan van Gool), Helen's Free Food Market (Vogelbuurt), Flora Buurthulp (Floradorp), Stichting Anisa (Molenwijk), Pek & Bonen (Van der Pekbuurt). Dit zijn meer dan uitdeelplekken. Het zijn gemeenschappen geworden waar mensen zich gezien en gehoord voelen. Zonder oordeel. Ze houden hun hand niet op, ze helpen het milieu door voedselverspilling tegen te gaan. En als ze willen & kunnen, dan dragen ze bij als vrijwilliger.

Zulke bewonersinitiatieven verdienen meer structurele erkenning. Met ruimte en geld. Met overheidsopdrachten. En met het recht om zelf het werk in de buurt te doen die ze het beste kennen, in plaats van de veel grotere standaardmededingers.

Dus:

- ➔ Zorg voor doorlopende steun en huisvesting aan door bewoners zelf opgezette initiatieven om voor elkaar te zorgen en elkaar te versterken. Elke buurt een eigen ruimte waar mensen bij elkaar kunnen komen en de spullen staan die gedeeld worden voor (tuin)onderhoud, het uitdelen van maaltijden en kleren, buurtfeesten etc.
- ➔ Te beginnen met een vaste plek voor Flora4Life.
- ➔ Publieke gebouwen van de gemeente hoeven niet altijd in de verkoop als ze leegstaan. De buurt kan ze gebruiken! Ontmoetingsplekken, opslagruimte, creatieve en ambachtelijke werkplaatsen: talent en solidariteit is er genoeg in Noord.
- ➔ Creëer banen voor de buurt in de buurt: groenonderhoud, klussen aan huis, eenvoudige thuiszorg. Zo hou je ook in de gaten of het met iemand niet goed gaat. Buurtgenoten komen makkelijker bij elkaar naar binnen dan instanties. En geven als het nodig is door aan gemeente en formele zorg. Dit werk hoort betaald en ondersteund te worden door overheid en woningbouw.
- ➔ Ondersteun structureel het scala aan informeel georganiseerde, vaak kleine stichtingen die al lange tijd in Noord actief zijn. Die zijn wendbaar, sluiten goed aan bij de vraag van bewoners en werken flexibel. Denk aan: Warm Welkom, buurthuizen in zelfbeheer, sociaal ondernemers, Modestraat, DAT!school, Noordje, Hart voor Noord etc. Creëer ook daar de buurtbanen.
- ➔ Experiment met basisinkomen (zie: Collectief Kapitaal in Buikslotermeer) uitbreiden: Noord is bij uitstek het stadsdeel om dit breed in te voeren.
- ➔ Trouwens: plant fruitbomen langs de weg. Wat in Turkije kan, kan ook in Noord. Goed voor mensen zonder geld, goed voor het milieu, goed voor de sociale cohesie. En nog gezond ook.
- ➔ En: laat de gemeente alles doen wat ze kan om de stop op thuiszorg terug te draaien.

33

RED AMSTERDAM NOORD

Onderwerp 5: Mobiliteit en infrastructuur

De komst van de Noord-Zuidlijn had de verbinding in Noord moeten vergroten maar in de praktijk is de mobiliteit sterk beperkt. Wijken en bewoners die al een slechte connectie hadden met het centrum moeten nu nog vaker overstappen en langer reizen. Bovendien zorgen alle nieuwbouwplannen straks voor meer verkeersdruk en slechte toegankelijkheid van de bestaande buurten. De ponten staan onder enorme druk. En er staan nu ook nog bruggen en een kabelbaan in de planning. Daar kunnen we en willen we nog invloed op uitoefenen. De verbinding is letterlijk allesbepalend voor Noord.

Daarom stellen wij voor:

- Beter openbaar vervoer dat is afgestemd op goede verbindingen binnen Noord, van en naar het stadsdeel. Er zijn te veel OV-lijnen weggefallen. Zoiets als de Bannehopper moet er in het hele stadsdeel komen.
- Vanuit alle wijken in Noord een goede verbinding met het BovenJ ziekenhuis, zónder overstap naar een andere vervoerder (dubbel instaptarief) en voor kwetsbaren liefst helemaal zonder overstap.
- Je past overal met een rolstoel, scootmobiel of kinderwagen op de stoep. Dat controleren we met een jaarlijkse schouw per buurt. Intussen streng controleren op (werk in uitvoering) busjes die de stoep blokkeren en andere obstakels. Dat geldt ook voor tijdelijke borden en wegwijzers. NB: let ook op de impact van tijdelijke inrichting op blinden en slechtzienden.
- Geen nieuwbouw zonder bijbehorende infrastructuur: ingangen, uitgangen, aanvoerroutes, parkeerruimte, fietspaden, verlichting etc. Standaard veilig voor vrouwen en kwetsbaren. Zorg altijd dat die infrastructuur in verbinding staat met de buurten eromheen, rekening houdt met hun rust en veiligheid en de aanwezige stadsnatuur niet aantast.
- Stem de grote gemeentelijke infrastructuurplannen beter op elkaar af, zoals o.a. Sprong over het J, Mobiliteitsplan, Update Nota Veren.
- Bij elk nieuw plan voor verdichting, bebouwing of uitbreiding moet het bijbehorende financiële overzicht openbaar worden gemaakt, zodat bewoners kunnen controleren of overlast beperkende maatregelen in de uitvoering worden meegenomen. Dit geldt ook voor principenota's. Zonder financiële dekking zijn plannen zinloos. En als die dekking er wel is maar niet openbaar wordt gemaakt kunnen wij niet zien welke plannen wel en niet doorgaan.

- Zorg voor een eenduidig beleid in autoluwe wijken in heel Noord. Een nieuwe autoluwe wijk bouwen in het Hamerkwartier en daarnaast plannen voor 10 rijbanen op het kruispunt Van Hasseltweg/Meeuwenlaan is absurd. Dat versterkt de tweedeling met Vogeldorp, Vogelbuurt en Uplein alleen maar. Maak dan liever van de Vogelbuurt een woonerf, om sluiproutes en parkeeroverlast te voorkomen. Er is al in 2007 gewaarschuwd voor een grote verdichting in het Hamerkwartier en de bijbehorende mobiliteitsproblemen. Daar is niet naar geluisterd. Wat ons betreft moet de gemeente nu op de blaren zitten, en niet de mensen die hier al wonen.

RED AMSTERDAM NOORD

Onderwerp 6: Openbare ruimte

De openbare ruimte is er voor het vertrouwde ommetje en de onverwachte ontmoeting. Als het goed is. Maar dat vraagt om aandacht en onderhoud en een vooruitziende blik. Op dit moment staat het karakteristieke groen van Noord onder druk. En de echt publieke ruimte ook. Veel pleinen staan nu vol winkels en horeca: je kan er niet zitten zonder iets te consumeren. Andere zijn verrommeld en afgekalfd. Waar kunnen Noorderlingen nog terecht in de openbare ruimte, waar kunnen ze ontspannen zonder geld uit te geven? En waar kunnen ze meedenken en meewerken aan de inrichting van die ruimte?

Wij stellen voor:

- Passief kwaliteitsbeleid (beschermd stadsgezicht) omzetten naar actief kwaliteitsbeleid (voor behoud en verbetering van bestaande kwaliteiten, groen, rust etc.)
- Inrichting van de openbare ruimte afstemmen op de daadwerkelijke bevolking van Noord en de toename ervan. Niet op een ideaalplaatje, maar op echte mensen. Koppel dus fysieke ingrepen ook aan sociale dienstverlening.
- Nieuwe publieke ruimte ontwerpen met voldoende klimaatbestendig groen. Geen asfalt- en tegelvlaktes in nieuwbouwwijken, terwijl in oude buurten de bewoners hun tegels uit de tuin moeten halen. Implementeer aanpassingen tegen de klimaatcrisis nu!
- Stop met het actief meewerken aan de tweedeling in Noord: bij klachten door nieuwe bewoners kiest de gemeente op dit moment bijna standaard hun kant. Denk aan de speeltuin op het Koopvaardersplantsoen, het verbod op muziek voor de sportende dames in de Banne, de zogenaamde geluidsoverlast van Uskoud de Beste, picknicktafels die niet mogen worden gebruikt etc.
- Luister naar beide kanten van het verhaal. Bij een klachtenprocedure: hoor en wederhoor. Gewoonterecht juridisch invoeren.
- Laat de openbare ruimte niet volwoekeren door private voorwerpen en beplanting. Hou haar toegankelijk voor iedereen.
- Stop het in gebruik nemen van openbare ruimte door huiseigenaren. Zie het groen tegenover de huizen op de Nieuwendammer- en Schellingwouderdijk. Die ruimte is er niet alleen voor de particuliere bewoners. Ook de banken

en tafels die je er kan plaatsen niet.

- Pak de onveilige hotspots aan: slecht verlichte tunnels, duistere doorgangen, nekbrekende fiets- en wandelpaden - het is vragen om ellende.
- Stel het onderhoud van openbare ruimte niet uit omdat corporaties plannen aankondigen met de omliggende buurt. In de Kleine Die is er al 10 jaar niets aan de straten gedaan omdat Ymere blijft twijfelen over wat ze met de huizen gaat doen. Ondertussen is geen enkele stoep meer recht.
- Maak juist langjarige onderhoudsplannen voor openbare ruimtes en installaties. Hou ze op orde, voordat er structurele problemen ontstaan. Baseer op de levensduur en garantietijd van installaties en materialen je planning voor klein onderhoud, groot onderhoud en vervanging. (Zoals dat voor woningen ook zou moeten gebeuren.)
- Neem in je onderhoudsplan voor de publieke ruimte op: verlichting, riolering, regenwaterafvoer, afwatering/afschot, wegdek, publiek meubilair, speeltuinen.
- En in elke wijk een jaarlijkse schouw van de publieke ruimte, met oude en nieuwe bewoners: is ze schoon, heel en veilig? Ook voor vrouwen en kwetsbaren? Red Amsterdam Noord heeft een lijst met criteria klaarliggen.
- Grote verbetering vuilophaal. Nu het grofvuil weer wekelijks wordt opgehaald, stel ook snel de huisvuilpasjes buiten werking. Of als dat nu niet kan, zorg dat iedereen weer gratis 2 pasjes thuisgestuurd krijgt. Een hoop pasjes zijn in de loop der tijd stuk of kwijt geraakt. Niet iedereen is in staat zelf te bellen of zelf op te halen. Zodat iedereen zijn/haar vuilnis kwijt kan, totdat we pasloze containers hebben.
- Als bewoners met initiatieven komen die ook echt worden uitgevoerd (zoals de terugkeer van de wekelijkse vuilophaal), geef ze de credits en pronk niet met andermans veren.

RED AMSTERDAM NOORD

Onderwerp 7: Jongeren

De afgelopen tien jaar is er fors bezuinigd op publieke voorzieningen in de stad. Eén van de grootste dupes, dat is zeker: jongeren. Voormalige sportverenigingen, wijktheaters en buurthuizen zijn gesloten of zo anders ingericht dat ze niet meer in huis hebben wat jongeren zoeken. Zo bedienen de Huizen van de Wijken in Noord op een mooie en waardevolle manier kinderen en de oudere doelgroep. Maar als je tussen de 12 en 25 bent, heb je er weinig te zoeken. De jongerenproductiehuizen vinden opeens de nieuwe bewoners interessanter. Een kwestie van prioriteiten - elke keer ten koste van Noordse jongeren. Dat moet en kan anders. Wat wij moeten doen, met hulp van de gemeente is de zeggenschap en het eigenaarschap van jongeren te versterken en vergroten in hun eigen wijk.

Schrijver/stand-up comedian/muzikant Samira Hoogvliets (27), geboren en getogen Noorderling, zegt in haar onderzoek naar jongeren in Noord: "Jongerenwerk is altijd probleemgericht geweest. Er moet eerst een storing geconstateerd worden voordat er kan worden gewerkt. Het andere uiterste is competentiegericht werken. Uitgaan van wat er aan waarde bestaat en dat versterken, ruimte geven, zien. Dat is al een goede verschuiving. Maar ook dat gaat voorbij aan de kern: de conditie van jongeren. De volgende stap die jongerenwerk in Noord (en overal in de grote steden) moet zetten is conditiegericht werken. Dat wil zeggen dat je niet een jongere ziet los van zijn/haar/diens context. In wat voor omgeving en in welke gezondheid leven jongeren en hoe kun je die in relatie tot elkaar versterken, verbeteren en weer op een gezond welzijnsniveau krijgen? Dit zijn per definitie vragen die onderzocht en geformuleerd moeten worden mét jongeren zelf. En de antwoorden, oplossingen en actiepunten moeten dan ook vanuit hen zelf komen. Daarvoor moeten we jongeren zien als gelijkwaardige gesprekspartner, ze zien als competent en actief betrekken bij de invulling en ontwikkeling van hun wijk. De volgende stap moet zijn: het switchen van jongerenwerk naar werken mét jongeren."

Dus stellen wij voor:

- Alle kinderen en jongeren in Noord moeten gelijke kansen en gelijke keuzes krijgen.
- Realiseer permanente locaties voor jongeren. We moeten af van het concept tijdelijke jeugdvoorzieningen en jongerencentra. Tijdelijkheid en jongerencentra gaan niet samen en vooral niet in wijken waar die centra hard nodig zijn.
- Bibliotheken moeten elke dag open zijn. Alle kinderen en jongeren in Noord zijn er welkom. En gratis toegankelijk tot 25 jaar, in plaats van tot 18 jaar. Krimp de bibliotheken niet in maar laat ze multifunctioneel gebruiken. Een veilige plek waar jongeren zich thuisvoelen, ontmoetingsfunctie naast leeromgeving. Educatief en recreatief moeten hand in hand gaan.
- De verwachte nieuwe bedrijvigheid in Noord moet ook echt leiden tot stage- en leerplekken voor jongeren die in Noord wonen en/of er naar school gaan, en tot werkgelegenheid.
- Er moeten betaalbare huurwoningen bijgebouwd worden voor jongeren, net als voor gezinnen en voor ouderen. Hierin moet de gemeente maximaal sturen richting corporaties en ontwikkelaars.
- Zorg voor structureel aanbod van voorschoolse en naschoolse activiteiten.
- Kijk naar bestaande gebouwen en voorzieningen. Benut die en creëer buurtbanen zoals conciërges (bijv. muziekschool overdag gebruiken, scholen in de avonden.)
- Neem jongeren serieus en betrek ze bij de toekomstplannen van het stadsdeel. Stel het ambitieniveau op het juiste niveau. Door kinderraden en jongererraden (t/m 27) in te stellen. Participatie van jongeren structureel regelen.
- Stel een juridische jongerencoach aan.

Laat de jongeren schitteren en verlos ze van THE PRISON OF LOW EXPECTATIONS

RED AMSTERDAM NOORD

Onderwerp 8: Onderwijs

Onderwijs is de basis. Van opbouw, van verbinding tussen mensen, van zelfbeschikking en zelfregie. De samenleving begint in de klas. En dus op basis van inclusie en gelijkheid. Daar moet dan ook in geïnvesteerd worden. Scholen in Noord zijn een ontmoetingsplek voor mensen met allerlei achtergronden. De segregatie in Noord begint nu met de tweedeling binnen het onderwijs. Die start op de basisschool en verergert in het voortgezet onderwijs. Dat moeten we oplossen. Het kleurrijke stadsdeel dat Noord is, wordt niet weerspiegeld in de bestaande structuren. Er moeten nieuwe systemen opgezet worden voor écht inclusief onderwijs, waarmee we een voorbeeld geven aan de rest van de stad en de rest van Nederland.

Dus stellen wij voor:

- Bouw een netwerk op tussen bestaande scholen in Noord om kennis uit te wisselen en structureel te kunnen werken aan beter onderwijs en opvang voor alle kinderen in Noord, met betrokkenheid van alle ouders.
- Zet bijzondere structuren op als voorbeeld voor echt inclusief onderwijs.
  - zie Charter schools vs. Public schools in de V.S.
  - Te beginnen met een groot overleg tussen wethouder, stadsdeelbestuurders, ambtenaren, bewoners en schoolbesturen over kansengelijkheid en inclusief onderwijs in Noord.
- Maak alle scholen en kinderdagverblijven toegankelijk voor rolstoelen. Als zichtbare stap naar werkelijk inclusief onderwijs, ook voor jongeren ouder dan 20, ook voor onderwijzers met een beperking. Zolang kinderen en jongeren (en/of ouders) met een beperking nog steeds worden geparkeerd in het speciaal onderwijs is dat een teken dat schoolbesturen, overheid en inspectie niet echt werk maken van desegregatie, ook niet langs andere lijnen, zoals etniciteit en inkomen. Ook al is het VN Verdrag Handicap ook in Nederland sinds 2016 van kracht.
  - Geen enkele school in Noord heeft nog een Samen naar School klas gerealiseerd. Waarom die koudwatervrees?
- Stimuleer ontwikkeling van bestaande scholen om zo menging aan te moedigen. Bestaande scholen moeten aantrekkelijk zijn voor zowel mensen die net in Noord zijn aangekomen als voor mensen die er al wonen. Accepteer niet dat ze een voorspelbaar, eenzijdig profiel hebben op etniciteit, gezondheid en inkomen.

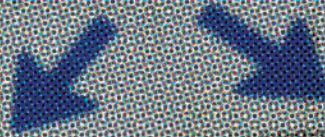

- Elke nieuwe school of schoolvorm in Noord moet zich verbinden aan een bestaande school, waarbij beide gelijke financiering en ontwikkelingsmogelijkheden krijgen.
- Stimuleer gemengde scholen:
  - Ouders moeten worden aangemoedigd om kinderen op de dichtstbijzijnde school te zetten. Thuisnabij onderwijs met goede zorg, waarbij kinderen met en zonder beperking met elkaar leren en spelen.
  - Stop met het accepteren van 'nieuwe' schoolvormen die enkel een hoger opgeleid wit publiek trekken.
  - Stimuleer de ontwikkeling van bestaande scholen om zo menging aan te moedigen, bestaande scholen aantrekkelijk te maken, o.a. door een betere beloning van leerkrachten en het opknappen van bestaande gebouwen.
  - Sancties op niet mixen in kinderopvang, basisscholen, voortgezet en hoger onderwijs.
- Neem maatregelen tegen te lage schooladviezen voor te vaak dezelfde groepen kinderen.
- Maak met basisscholen een plan voor bijlessen en opvang van leerlingen, zodat deze structureel uitgebreid kunnen worden en toegankelijk blijven voor alle leerlingen, in plaats van dat het inkomen van je ouders bepaalt op wat voor onderwijskwaliteit je recht hebt.
- Concrete social return bij de uitvoering van beleid d.m.v. stageplekken en baangaranties na afstuderen, deels binnen de buurt.
- Gebruik leegstaande gebouwen, of scholen die 's middags leegstaan voor het opvangen van leerlingen met een leerachterstand. Voor aandacht en bijles. Betrek ouders en andere vrijwilligers om dit mogelijk te maken.

WISSE VOOR
WISSEN
WISSE VOOR
WISSEN

RED AMSTERDAM NOORD

Onderwerp 9: Duurzaamheid

Dit is geen energie-armoede, dit is isolatie-armoede!

Duurzaamheid gaat over onze toekomst en de toekomst van onze kinderen. Het huidige beleid is sterk top down ingericht: er wordt van alles van bovenaf opgelegd, zoals de Klimaattops, City Deals, RES. Bovendien is duurzaamheid bijna synoniem aan elitair. Praktisch opgeleiden worden nauwelijks betrokken bij dit belangrijke thema. Sterker nog: ze worden vaak weggezet als niet-coöperatief en nimbys die overtuigd dan wel overruled moeten worden.

Wij verzetten ons tegen dit frame. Wij willen zowel meedenken als meebe-slissen: dus pleiten wij voor een veel meer bottom up benadering.

Daarnaast wordt duurzaamheid eenzijdig belicht, voornamelijk vanuit ener-gietransitie en voldoen aan de vraag. Wij willen ook 'de vraag' en 'het verbruik' bespreekbaar maken – hoeveel is er precies nodig, voor wie en waarvoor? Hierbij spelen de woningcorporaties een cruciale rol. De gevolgen van de stijgende energieprijzen komen het hardst aan bij huurders van slecht onderhouden en geïsoleerde sociale huur (corporatie)woningen. Wij spreken dan ook niet van energie-armoede maar van isolatie-armoede. Corporaties hebben jarenlang huur geïncasseerd maar daar weinig voor terug gedaan. En laat nu juist Noorderlingen met de laagste inkomens de hoogste energierekeningen ontvangen. Niet omdat deze mensen te veel stoken maar omdat hun huizen niet warm te krijgen zijn. Waarom verbruiken ze onnodig veel energie? Omdat hun woningen verwaarloosd zijn. De grote vervuilers, dat zijn dus de corporaties. Daarom pleiten wij ervoor dat woningcorporaties ofwel huurkorting geven ofwel de energiekosten voor hun rekening nemen voor alle huurhuizen met D E F G labels. Om intussen alvast zo veel mogelijk huizen in Noord te isoleren werkt Red Amsterdam Noord samen met de Fixbrigade Noord.

Wij willen meedoen in het bepalen van onze duurzame toekomst, wij willen meeprofiteren van het nieuwe werk dat daarin meekomt. Noorderlingen hebben vele talenten en die willen ze dolgraag inzetten voor een duurzaam Noord. Wij willen dat Noorderlingen aan het werk gaan in de nieuwe duurzaamheidsindustrie. Daarbij willen wij dat duurzaamheid integraal wordt aangepakt. Denk niet alleen aan zonnepanelen en windmolens etc. Laat de menselijke en sociale waarden net zo zwaar meewegen. Zo krijg je meer draagvlak voor duurzaamheid onder Noorderlingen en meer verbinding tussen oud en nieuw Noord. Wij willen een andere mix dan wat nu top down is vastgesteld. Reken die door zodat er een vergelijking kan worden gemaakt met de mix die de gemeente voorstaat.

Dus:

- Eerst alle (sociale) huurwoningen goed isoleren! Huurverlaging ter compensatie van achterstallig onderhoud en de hogere gas- en elektraprijzen. En de woningcorporaties dienen de hoge energierekeningen te betalen zo lang deze huizen niet goed geïsoleerd zijn. De vervuiler moet betalen.
- Samen haalbare oplossingen zoeken voor energietransitie. Na een breed opgezette discussie /campagne over wat precies de vraag naar energie is, voor wie en voor wat, en hoe we die kunnen beperken.
- Geen windturbines dicht op huizen, tuintjes, vogel- of vleermuisroutes.
- Zonnepanelen op alle platte daken, juist ook van bedrijven. En op parkeerterreinen.
- Weg met Vattenfall. Bestaande woningen voorzien van betaalbare en duurzame energie, isolatie, zonnepanelen etc.
- Meer groene daken.
- Energiezuinige nieuwbouw.
- Laat de bestaande bewoners van Noord meeprofiteren van het ambitieuze Amsterdam Circulair 2050-plan van de gemeente.
- Laagdrempelige projecten bedenken via buurtcentra, sportverenigingen etc om duurzaamheid profijtelijk te maken voor Noorderlingen. Zet bijvoorbeeld een netwerk op voor leerlingen op zoek naar een stage, of werklozen die iets te doen zoeken. Ook dit zorgt voor verbinding tussen oud en nieuw Noord, tussen praktisch en academisch opgeleide Noorderlingen.
- Banen creëren voor Noorderlingen in de duurzaamheidsindustrie ofwel de industrie van de toekomst (technici, kleermakers, meubelmakers, circulaire agenten etc.)

RED AMSTERDAM NOORD

Onderwerp 10: Bedrijven en werk

Noord kent veel ondernemers en winkels die er al decennia zitten, vaak van generatie op generatie. Bakkers, caf es, schoenmakers, buurtsupers, gereedschapswinkels, garages, fietsenmakers, ijssalons, snackbars, visboeren, poppenwinkels en ook de verschillende markten in Noord zijn karakteristiek voor ons stadsdeel en voor onze gemeenschap. Bijna allemaal gaan ze, om uiteenlopende redenen, door een moeilijke tijd. Terwijl er meer vermogende mensen in Noord wonen dan ooit. En die blijven er in hoog tempo bij komen.

Achter de nieuwe bewoners komen ook nieuwe winkels en ondernemingen aan, voor wie Noord nu ineens een aantrekkelijk en hip stadsdeel is. Zo vind je tegenwoordig in de Van der Pekstraat naast de Marokkaanse visboer ook Kinki Kappers. Allemaal prima, totdat je je realiseert dat de ene klant nooit in de andere winkel komt. Terwijl uitgerekend op deze plekken in een stad de onverwachte ontmoetingen kunnen en moeten ontstaan, is nu ook op deze plekken de tweedeling pijnlijk zichtbaar.

De oude winkeliers hebben goede binding met de Noordse wijken en hebben een vanzelfsprekend sociaal karakter in hun dagelijkse bedrijvigheid. Velen van hen zijn geboren en getogen in Noord en wonen er nog steeds. In een stadsdeel dat hard transformeert en waar de tweedeling met de dag groter en schrijnender wordt, kunnen juist deze buurtondernemers een schakel zijn tussen wat oud en wat nieuw is. Maar dan moeten we ze zien, erkennen en versterken in hun bestaande kracht.

Hierin spelen onderwerpen als huur, werkgelegenheid, coaching en omgaan met vrije ruimte een belangrijke rol. Deze winkels en bedrijven nemen jongeren in dienst, leiden mensen op (vaak ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt), ze wisselen diensten en producten uit en dragen daarmee bij aan een brede ontplooiing. En er wordt sociaal ondernomen: dit zijn ondernemers die zich verhouden tot de buurt en de bewoners waar ze tussen zitten.

Willen we dat de harde scheidslijn in ons stadsdeel tussen arm en rijk verkleind of zelfs verwijderd wordt, dan moeten we onze huidige winkeliers en ondernemers behouden en meer ruimte garanderen in de toekomst van Noord.

Daarom stellen wij voor:

- Kleine bedrijfsruimtes in verzamelgebouwen voor ambachtelijke ondernemers. Zodat deze ondernemers de toekomst van hun bedrijf kunnen verzekeren.
- Garantie voor behoud van oude ondernemers op hun vertrouwde locatie, tegen betaalbare huur.
- Bestaande ondernemers coachen & van budget voorzien (plus eventueel een nieuwe locatie) om mee te komen in de nieuwe consumptiepatronen.

Ons voorstel aan de raad:

- Inventariseer welke ondernemers en bedrijven al in Noord zitten en tegen welke huur.
- Hoe kunnen we ze behouden en versterken?
- Toewijzing vrijkomende ruimte aan buurtondernemers, met voorrang.

RED AMSTERDAM NOORD

Onderwerp 11: Kunst en Cultuur

Wat is cultuur? En wie definieert dat?

Wij zeggen: cultuur is alle geleefde ervaring. En werken vanuit de hiphop gedachte dat ook autodidacte en praktisch opgeleide makers volwaardige kunstenaars en culturele ondernemers zijn. Want uiteindelijk gaat het er om dat wij, Noorderlingen, als geen ander weten wat ons eigen verhaal is en dat we dat zelf moeten vertellen. Met daarachter altijd een uitgesproken of subtiel reisverhaal, aangezien we wortels hebben over de hele wereld maar allemaal Noord aanwijzen als thuis.

Voorbeeld: muziek uit Noord. Terugblikkend in onze muzikale reisverhalen diepen we tegelijkertijd een toekomstvisie op voor ons thuis. Zo werkt de traditie in ons stadsdeel. Van de levensliederen uit de Jordaan die meereisde met de oorspronkelijke bewoners naar Noord tot aan volksmuziek uit Suriname, Marokko en Turkije – het kwam allemaal samen in de muziek van rapgroep THC: Tuindorp Hustler Click, oftewel de grondleggers van de Nederlandse hiphop. Hun hit “Geef mij maar Amsterdam” citeert in de muziek en in de tekst letterlijk diezelfde oude volksmuziek en wordt uitgesproken door een kleurrijke groep Noorderlingen. En zo zijn er nog veel meer hedendaagse makers die de verhalen vertellen van hun geleefde ervaring. Stadsverhalen, buurtverhalen. Samen vormen wij het mozaïek dat Noord is. Met het nemen van regie over onze eigen verhalen nemen we regie over onze eigen levens. Niet over ons, zonder ons.

De ruimte voor creativiteit, educatie, eigenaarschap en zelfbewustzijn is in Noord niet gelijk verdeeld. Langs de J-oever is er plek genoeg (van de NDSM via Eye, A-Lab, Tolhuistuin langs Likeminds en FC Hyena tot aan Museum Amsterdam Noord en de Zamenhofstraat) maar die zone werkt bewust of onbewust ook als een barrière. Lang niet overal is er toegankelijkheid en eigenaarschap voor Noorderlingen in alle soorten en maten. Kunstinstellingen horen bij te dragen aan het sociale weefsel in Noord en niet aan segregatie. Ze brengen geschiedenis en toekomst samen en dus: erfgoed. Materieel, immaterieel en imaginair erfgoed, alle drie essentieel voor de cultuur van morgen.

Wij kennen onze plek. We zijn ondernemend met weinig geld. Zakelijk en idealistisch. Onbegrensd gastvrij en ambitieus. Daarom nemen wij nu ruimte en eigenaarschap terug. Met kunst, activisme en wederzijdse hulp. Radicale verbeelding. Noodzakelijk om verandering voor te kunnen stellen. Voor handelingsperspectief. Noodzakelijk, maar niet voldoende. Om verandering voor iedereen mogelijk te maken, moet iedereen betrokken zijn bij deze verandering. Voor handelingsvermogen.

Daarom zeggen wij:

- Betrek bewoners van Noord bij de culturele activiteiten in hun buurt. Laat ze meepraten over de inrichting, communicatie en programmering van kunstinstellingen in hun buurt, zodat zij zich niet uitgesloten en geïntimideerd voelen maar betrokken en welkom.
- Test kunstinstellingen kritisch op hun (tekort aan) verhouding tot de buurt en de bewoners waar zij tussen zijn komen werken. Zodat er geen nieuwe kunst- en cultuurplaatsen ontstaan die niets met hun omgeving te maken hebben. Zorg daarom ook dat commissies en fondsen die budget toekennen een afspiegeling zijn van alle Amsterdammers, inclusief Noorderlingen.
- Maak ruimte vrij waar Noorderlingen in de creatieve sector, zowel academisch als praktisch geschoold, vanuit betaalbare werkruimtes samen met buurtbewoners eigenaarschap dragen, voor de plek zelf en voor de activiteiten die er ontwikkeld worden.
- Voeg geen hiërarchische culturele instituten toe (en ontmantel de bestaande). Maak ruimte voor creatieve wijkcoöperaties, die naar behoefte en vermogen van Noorderlingen opereren, op basis van solidariteit, wederkerigheid en gewortelde verbeelding. Zo willen we het gaan doen in de Rietwijker en de Bowling. Daarvoor hebben we Coöperatie 5711 opgezet. Krijgen we een volwaardige plek aan tafel of worden we op afstand gehouden?

Met als resultaat:

- Dat nieuwe en voormalige publieke gebouwen terugkomen bij de mensen die in de buurt wonen en werken. Om te beginnen de broedplaatsen en creatieve hubs, die hun publieke functie verloren toen hun betaalbare werkruimte vooral beschikbaar kwam voor een creatieve klasse zonder binding met de buurt. Deze ruimtes vervullen pas weer een waardevolle rol in de inclusieve, duurzame stad als het talent (jong en oud) dat in de omringende buurten leeft er komt werken, spelen, leren en maken.
- Dat er een sterke, samenhangende, inclusieve, bestendige infrastructuur ontstaat, dwars door Noord heen, voor creatieve expressie en collectieve verbeelding. Muziekstudio's, danszalen, filmhuizen, poppodia, theaters, productiehuisen ingericht naar eigen, toekomstgerichte criteria - dus niet naar achterhaalde categorieën voor doelgroep, kwaliteit, bereik en communicatie. Niet tijdelijk, maar permanent: een stevig fundament voor langlopende, groeiende samenwerkingen. Niet om groepen klein te houden (jongeren, ouderen), niet door ze als amateurs te behandelen ipv als experts, niet door tijdelijke interventies van ingevlogen creatieve ondernemers van buiten maar om een culturele infrastructuur te bouwen vanuit de ambities die hier al bestaan. Met eigen regie over het eigen verhaal.

RED AMSTERDAM NOORD
1 oktober 2022 (2e editie)

Team:

Eva Bollen, Maarten de Boer, Fatima Ouahou, Elaine Michon, Terra Dakota, Bodil Kok, Abdel El Bacha, Massih Hutak, Chris Keulemans, Nisha Ramzan, Myriam Sahraoui, Jeanette de Waard, Selli Altunterim, Marieke Oomen, Rita Gemerts, Bob Dolphijn, Roy Bharos, Juha van 't Zelfde, Sylvia Fennis, Janine Westerveld, Rita Bonenberg, Merel van Looi, Julia van der Molen, Vera Bergkamp

Het manifest is ondertekend door:

Bewonersplatform Vogelbuurt/Uplein,
Huurdersvereniging Van der Pek, De NoordAs,
Verdedig Noord, Bewonerscommissie De Punt,
ANGSAW (Amsterdam Noord Groene Stad Aan het Water), Stichting Zosenerdam, NoordRust, Groene Longen, Boom 7, ELZO (4 bewonersgroepen rond Elzenhagen Zuid), OM groep, Bewonerscommissie Kleine Die, Vereniging Vrienden Noorderpark, Platform SIXHAVEN/TOLHUIS "voortuin van Noord", Bewonerscommissie Noorlandercomplex

Teksten:

Team Red Amsterdam Noord

Eindredactie:

Massih Hutak, Chris Keulemans

Ontwerp:

Wouter Stroet

Beeld:

Productiehuis Noord, Festus Toll, Ramlah El Kamlihi, René Huwaë, Sam Broekman, Seven Arne Halsema, Laura van Roemburg

